



A INIMPUTABILIDADE NO CÓDIGO PENAL

CAPITULO II

Das causas que eximen da responsabilidade criminal

- **Artigo 19.** Os/As **menores de dezoito anos** non serán responsables criminalmente con arranxo a este Código.
 - Cando un/unha menor de dita idade cometa un feito delituoso poderá ser responsable con arranxo ao disposto na **lei que regule a responsabilidade penal do/a menor.**

CAPITULO II

Das causas que eximen da responsabilidade criminal

- **Artigo 20.** Están **exentos** de responsabilidade criminal:
 - 1º) O que o tempo de cometer a infracción penal, a causa de calquera **anomalía ou alteración psíquica**, non poida comprender a ilicitude do feito o actuar conforme a esa comprensión.
 - O **trastorno mental transitorio non eximirá de pena** cando fose provocado polo suxeito co propósito de cometer o delito ou fora previsto ou debido prever a súa comisión.

A INIMPUTABILIDAD

- Os criterios de **inimputabilidad** teñen dous elementos básicos:
 - 1) a **comprensión da ilicitude** do feito; e
 - 2) **actuar** conforme a esta comprensión.
- Como podemos apreciar, pártese da base de que os **actos humanos** teñen dous compoñentes, un **cognoscitivo** e outro **volitivo**. Segundo os nosos lexisladores, considerase que unha persoa é **penalmente responsable** cando o acto enxuzado foi realizado con **pleno coñecemento** por parte da persoa, e de maneira voluntaria. É dicir, que sexa un auténtico acto humano, no sentido que explicamos anteriormente.

A INIMPUTABILIDAD

- A **comprensión da ilicitude do feito** refírese ao **cognoscitivo**.
- É evidente que si unha persoa non ten o suficiente desenvolvemento intelectual para analizar a situación e ter un coñecemento da ilicitude do feito, non é razoable que se lle esixan **responsabilidades penais**.
 - Os delitos cometidos por individuos con retraso mental.

A INIMPUTABILIDAD

- O ser humano desenvolve a súa conduta despois de analizar a realidade e circunstancias que lle rodean, e que para analizar tales circunstancias utiliza as súas facultades intelectuais.
- Cando se fala da comprensión da ilicitude do feito, quere dicir que a persoa posúe as facultades intelectuais suficientes para entender o acto que vai realizar e as súas posibles consecuencias.

A INIMPUTABILIDAD

- O ser humano actúa conforme á **comprensión dos feitos**, o que fai referencia ás súas **capacidades volitivas**. Para considerar o individuo **imputable** debe quedar claro que non hai evidencia abonda para afirmar que o estrato do eu non sexa capaz de determinar a conduta por enriba dos impulsos e a vida instintiva

CAPITULO II

Das causas que eximen da responsabilidade criminal

- 2º) Que ao tempo de cometer a infracción penal se ache en estado de **intoxicación plena** polo consumo de bebidas alcohólicas, drogas tóxicas, estupefacientes, substancias psicotrópicas ou outras que produzan efectos análogos, **sempre que non fose buscado co propósito de cometela ou non se previse ou debido prever a súa comisión**, ou áchese baixo a influencia dunha **síndrome de abstinencia**, a causa da súa dependencia de tales substancias, que lle impida comprender a ilicitude do feito ou actuar conforme a esa comprensión.

Grave adicción a sustancias

- Os trastornos relacionados co consumo de alcohol e outras sustancias son incluíbles tanto dentro do capítulo das circunstancias **eximentes**, como das **atenuantes**. Neste último caso, o Código Penal establece que a adicción debe ser grave. É dicir, a adicción como **sinónimo de dependencia**.

CAPITULO II

Das causas que eximen da responsabilidade criminal

- 3º) O que, por sufrir **alteracións na percepción** dende o nacemento ou dende a infancia, teña alterada gravemente a conciencia da realidade.
- 4º) Que **obre en defensa da persoa ou dereitos propios ou alleos**, sempre que concorran os requisitos seguintes:
 - **Primeiro.- Agresión ilexítima.** En caso de defensa dos bens reputarase agresión ilexítima o ataque a estes que constitúa delito ou falta e os poña en grave perigo de deterioración ou perda inminentes. En caso de defensa da morada ou as súas dependencias, reputarase agresión ilexítima a entrada indebida en aquela ou estas.

CAPITULO II

Das causas que eximen da responsabilidade criminal

- 5º) O que, **en estado de necesidade**, para evitar un mal propio ou alleo lesione un ben xurídico doutra persoa ou infrinxa un deber, sempre que concorran os seguintes requisitos:
 - **Primeiro**.- Que o mal causado non sexa maior que o que se trate de evitar.
 - **Segundo**.- **Necesidade racional do medo empregado** para impedila ou repelela.
 - **Terceiro**.- **Falta de provocación** suficiente por parte do defensor

CAPITULO II

Das causas que eximen da responsabilidade criminal

- 6º) O que obre impulsado por **medo insuperable**.
- 7º) O que obre en **cumprimento dun deber** ou no **exercicio lexítimo dun dereito, oficio ou cargo**.
 - Nos supostos dos tres primeiros números aplicaranse, se é o caso, as medidas de seguridade previstas neste Código.

EXIMENTES

- Unha **atenuación de responsabilidade penal** implica unha redución no tempo da pena a que pode ser condenado/a o/a acusado/a. De calquera modo a decisión de aplicar unha **eximente** ou unha **atenuante** de responsabilidade corresponde ao/a Xuíz/Xuíza á vista dos feitos e probas.

Estados pasionais

- Dende o punto de vista do Dereito Penal, existen dous grandes tipos de **estados pasionais**.
 - O **arrebato**, que é un episodio de corta duración.
 - A **obcecación** tería unha aparición máis lenta e a súa duración é maior.
- O esencial dos **estados pasionais**, segundo o Dereito, é a súa aparición en individuos completamente normais e que non presentaron previamente ningún trastorno psiquiátrico.

Características que deben reunir os estados pasionais:

- Debe existir un **estímulo exógeno** e con suficiente intensidade e potencialidade como para provocar e desencadear un **estado anímico fora do normal**.
- O estímulo debe provocar un estado psicológico emocional ou pasional e que orixine unha **perturbación ostensible** da capacidade de **libre determinación**, **súbita e momentánea** no **arrebato** e de **certa persistencia** na **obcecación**.

Características que deben reunir os estados pasionais:

- Eo estímulo debe proceder do comportamento previo da vítima ou de algunha circunstancia exterior obxectiva.
- Debe existir unha relación de causalidade entre os estímulos e os estados xerados de arrebatado ou obcecación, comprensibles dende a forma natural de reaccionar segundo a común experiencia acerca dos comportamentos humanos.

Características que deben reunir os estados pasionais:

- Debe haber unha **conexión temporal** entre a presenza do **estímulo** e o xurdimento da **emoción ou paixón**; se non inmediatos, si deben ser próximos.
- Os termos de **arrebato e obcecación** coinciden dentro da nosoloxía actual cos diagnósticos de **trastorno de estrés agudo e trastorno de adaptación**